

ДЕРОГАЦИЈА У КУР'АНУ

[Српски – Serbian – صربي]

Закир Наик

Превод са енглеског

Сенад Реџеповић

Ревизија и обрада:

Ирфан Клица

Фејзо Радончић

Љубица Јовановић

2015 - 1436

IslamHouse.com

﴿النسخ في القرآن﴾

« باللغة الصربية »

ذاكر عبد الكريم نايك

ترجمة: سناد رجبوفيتش

مراجعة:

عرفان كليسا

رادونشيش فيزو

يوفانوفيتس ليوبيتسا

2015 - 1436

IslamHouse.com

Заблуда: Неки кур'ански ајети (одломци) су дерогирани, укинута, и више немају значење.

Постоје два објашњења:

У Часном Кур'ану, у следећем ајету, се каже:

Ми ниједан пропис не променимо, нити га у заборав потиснемо, а да бољи од њега или сличан њему не донесемо. Зар ти не знаш да Бог све може?
(Кур'ан, Ел-Бекара, 106)

Слична порука стоји у 101. ајету суре Ен-Нахл. Реч ајет која је овде употребљена значи знак или реченица, а може да значи и објава. Овај кур'ански ајет може да се протумачи на два начина:

а) Дерогиране су објаве пре Кур'ана, као што су: Теврат (Стари Завет), Зебур (Давидови псалми) и Инџил (Нови Завет). Оне су замењене Часним Кур'аном. Овде Узвишени Бог каже да Он није дозволио да се те објаве забораве, али их је заменио нечим бољим - Часним Кур'аном.

б) Ако реч ајет преведемо као кур'анске реченице, а не као претходне објаве, то не може да значи да је Бог укинуо неке ајете, већ их је само

заменио бољим или сличним. То значи да су неки, раније објављени ајети замењени новим ајетима.

Слажем се с оба објашњења. Неки немуслиманци, па чак и неки муслиманци, погрешно разумеју ово друго објашњење и сматрају да дерогирани ајети више не важе, јер су замењени другим, дерогирајућим ајетима. Анализирајмо неколико примера.

Начините нешто слично Кур'ану, начините 10 сура, начините једну суру

Неки многобошци из Мекке су тврдили да Мухаммед, нека су Божији мир и благослов над њим, измишља Кур'ан. Узвишени Бог их изазива у следећем ајету суре Ел-Исра:

Реци: "Кад би се сви људи и џинни¹ удружили да сачине један овакав Кур'ан, они, као што је он, не би сачинили, па макар једни другима помагали." (Кур'ан, Ел-Исра, 88)

Нешто касније, овај изазов је олакшан у сури Худ:

¹ Бића која су створена од пламена ватре.

Зар они да говоре: "Он га измишља!" Реци: "Па сачините ви десет Кур'ану сличних, измишљених сура, и кога год хоћете, од оних у које поред Бога верујете, у помоћ позовите, ако је истина што тврдите" (Кур'ан, Худ, 13)

Затим је учињен још лакшим у сури Јунус:

А они говоре: „Он га измишља!“ Реци: 'Па, дајте ви једну суру као што је њему објављена, и кога год хоћете, од оних у које мимо Бога верујете, у помоћ позовите, ако истину говорите.' (Кур'ан, Јунус, 38)

Коначно, изазов неверницима је додатно упрошћен у сури Ел-Бекара:

А ако сумњате у оно што објављујемо робу Своме, начините ви једну суру сличну објављеним њему, а позовите и божанства ваша, осим Бога, ако истину говорите. Па ако не учините, а нећете учинити, онда се чувајте Ватре за невернике припремљене, чије ће гориво да буду људи и камење. (Кур'ан, Ел-Бекара, 23-24)

На овај начин, Узвишени Бог је изазов учинио прогресивно лакшим. Прогресивно објављивани ајети најпре су изазвали пагане да напишу књигу налик

Кур'ану. Затим, да напишу десет сура попут кур'анских. Следећи изазов је био да напишу бар једну суру, и на крају да измисле бар једну суру налик некој од кур'анских сура. Ово нипошто не значи да су касније објављени ајети (Ел-Бекара, 23-24), контрадикторни претходним. Контрадикција значи спомињање две ствари једне поред друге које значењем никако не могу да се сложе, нити могу да се односе на исти контекст.

Раније објављени ајети су дерогирани, али су и даље део Кур'ана и њихово значење и данас важи. Тако, на пример, изазов неверницима да измисле књигу налик Кур'ану важи и данас. Исто тако, важи и изазов да произведу десет сура налик Кур'ану, или бар једну једину сличну некој од кур'анских сура. Последњи изазов не противречи претходно наведеним, али је најлакши од свих. Ако нико не може да се суочи с најлакшим изазовом, ту се прича зауставља - о тежим изазовима нема ни говора...

Претпоставимо да ја почнем да говорим о малом дечаку који је толико глуп да не може да заврши ни основну школу. Касније изјавим да није у стању да заврши ни четири разреда основне школе, а након неког времена кажем да не може да заврши чак ни први разред. На крају, почнем да тврдим да то дете

не може да похађа ни предшколско образовање. Свако дете мора успешно да заврши предшколско образовање да би се уписало у први разред основне школе. Оно што тврдим јесте да је то дете неспособно да заврши чак и предшколско образовање. Ни једна од мојих изјава није контрадикторна другој, али последња, о обданишту, најпотпуније описује менталне способности тог детета. Ако дете није у стању да похађа обданиште, нема ни говора да ће да заврши основну школу.

Постепено забрањивање алкохола

Следећи пример дерогираних ајета се односи на постепено забрањивање алкохола. Први кур'ански ајет који се бави опојним средствима је 219. ајет суре Ел-Бекара:

Питају те о вину и коцки. Реци: "Они доносе велику штету, а и неку корист људима, само је штета од њих већа од користи."

Наредни ајет о алкохолу је следећи:

О верници, пијани никако молитву не обављајте, све док не budete знали шта изговарате... (Кур'ан, Ен-Ниса, 43)

У сури Ел-Маиде је смештен последњи ајет објављен у вези опојних средстава:

О верници, вино и коцка и стрелице за гатање су одвратне ствари, ђавоље дело; зато се тога клоните да бисте постигли што желите.
(Кур'ан, Ел-Маида, 90)

Кур'ан је објављиван у периоду од двадесет три године. Многе друштвене реформе су увођене постепено. Сврха тога је што лакше прилагођавање новим законима. Нагло и осорно увођење нових закона увек води побуни и анархији.

Забрана алкохола је дошла у три корака. У првом ајету се наводи да је у алкохолу велика штета и нешто мало користи, али је штета већа од користи. Следећи ајет забрањује обављање намаза (молитве) у пијаном стању, што је значило да у току дана нико није могао да пије алкохол, због пет дневних намаза (молитви). Неки су због тога у потпуности оставили алкохол, а неки су, пак, наставили да пију. Они који су га пили чинили су то ноћу. Кур'ан не коментарише више ништа. Да је овај ајет нагласио да је људима дозвољено да пију алкохол између намаза, то би била контрадикција. Међутим, Узвишени Бог је пажљиво изабрао потребне речи. Коначно, алкохол је у

потпуности забрањен за сва времена, у 90. ајету суре Ел-Маида.

Из овога је очито да ајети не противрече један другом. Да су у контрадикторности, ми данас не бисмо могли сва три да их прихватимо. Пошто муслиман мора да прихвати и да следи цели Кур'ан. Ако следи само 90. ајет суре Ел-Маида, он истовремено прихвата и следи и претходна два ајета.

То је исто као кад бих рекао да не живим у Лос Анђелесу. Касније кажем да не живим у Калифорнији. Међутим, нешто касније кажем да не живим у Америци. Ове три изјаве нису контрадикторне једна другој. Трећа изјава садржи претходне. Потпуно је очигледно да, уколико кажем да не живим у Америци, то значи да не живим ни у Калифорнији ни у Лос Анђелесу. По истој логици, ако је алкохол у потпуности забрањен, очигледно је да ни обављање намаза у пијаном стању није дозвољено. Истина је и да је у алкохолу велики грех, али и материјална корист за неке људе, с тим што је грех много већи од користи.

У Кур'ану не постоје контрадикције

Пошто је сваки кур'ански ајет прихваћен и муслимани га следе, дерогирање неких ајета није никаква контрадикција. Кур'ан је Божији говор и не може да има контрадикција.

А зашто они не размисле о Кур'ану? Да је он од неког другог, а не од Бога, сигурно би у њему нашли многе противречности. (Кур'ан, Ен-Ниса, 82)